

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 17/76

ք.Երևան

15 մարտի 2024թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով ՀՀ ՊԵԿ վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ 20.09.2023թ.-ի N 619461/12-Վ որոշման, ինչպես նաև ՀՀ ՊԵԿ ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին 12.01.2024թ.-ի N 11-Ա որոշման դեմ ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի (ՀԾՀ՝ 2214800824) դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Քաղաքացի Վահրամ Յուրիի Զախարյանի (այսուհետ նաև՝ բողոքաբեր) դիմում-բողոքում մասնավորապես նշված է.

ՀՀ քաղաքացի Վ. Զախարյանը՝ որպես ֆիզիկական անձ, ոչ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու (իր պապիկի, տատիկի, մոր և նրանց հետ գերազմանատան նույն հատվածում հուղարկավորված ևս վեց մերձավոր ազգականների միասնական գերեզմանը վերակառուցելու և կառուցելու) նպատակով, 2023թ.-ի ապրիլի 16-ին ԵԱՏՄ անդամ պետության տարածքից ՀՀ տարածք է տեղափոխել հետևյալ ապրանքները (ներկայացված են աղյուսակում):

Նշված ապրանքները բողոքաբերի կողմից ձեռք են բերվել Ռուսաստանի Դաշնությունում և ձեռք բերման արժեքի մեջ արդեն իսկ ներառված է ԱԱՀ-ն:

Վերը հիշատակված ապրանքները ՈԴ-ից ՀՀ տեղափոխելիս քաղաքացի Վ. Զախարյանը առաջնորդվել է 29.04.2014թ.-ին ստորագրված ու ընդունված և 02.01.2015թ.-ին ուժի մեջ մտած «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրով, մասնավորապես՝ պայմանագրի հոդված 1-ի 1-ին մասով, հոդված 4-ի 1-ին մասի 1-ին ու 2-րդ պարբերությամբ և հոդված 72-ի 6-րդ կետով, որոնցում արտացոլված դրույթները բերված են դիմում-բողոքում:

Տեղեկացվում է նաև, որ 20.09.2023թ. ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետը կայացված թիվ 619461/12-վ որոշմամբ պարզել է, որ Վ. Զախարյանը 16.04.2023թ.-ին կատարած ներմուծման հարկային հայտարարագիրը «ՀՀ և ԵԱՏՄ անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետում չի ներկայացրել հարկային մարմին, ինչի համար վարչական պատասխանատվություն է նախատեսված Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով:

«ՀՀ և ԵԱՏՄ անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածը սահմանում է.

Հոդված 8. Ապրանքների ներմուծման դեպքում հարկային մարմին ներկայացվող փաստաթղթերը

1. «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 20-րդ կետի կիրառության իմաստով ապրանքների ներմուծման դեպքում հարկ վճարողը պարտավոր է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետներում իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին ներկայացնել միայն հետևյալ փաստաթղթերը.

1) ներմուծողի լրացրած՝ ներմուծման հարկային հայտարարագիրը.

2) ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման (կամ անուղղակի հարկերից ազատման, անուղղակի հարկերն այլ կարգով վճարելու) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով կամ ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման (կամ անուղղակի հարկերից ազատման, անուղղակի հարկերն այլ կարգով վճարելու) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (թվային) ստորագրությամբ:

Սույն հոդվածի 1-ին կետից բխում է, որ այն պետք է կիրառվի միայն «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության («Ապրանքների արտահանման ու ներմուծման, աշխատանքների կատարման և ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման և դրանց վճարման նկատմամբ վերահսկողության կարգի մասին» 18-րդ հավելվածով ներկայացված արձանագրություն) 20-րդ կետի իմաստով: «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 20-րդ կետի համաձայն:

20. Հարկ վճարողը պարտավոր է հարկային մարմին ներկայացնել համապատասխան հարկային հայտարարագիր՝ ըստ այն անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ձևի կամ ըստ այն անդամ պետության իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ձևի, որի տարածք են ներմուծվել ապրանքները, այդ թվում՝ համաձայն ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի՝ ոչ ուշ, քան ներմուծված ապրանքները հաշվառման վերցնելու ամսվան (ֆինանսական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված վճարման ժամկետին) հաջորդող ամսվա 20-ը:

Սակայն նույն արձանագրության 1-ին կետի համաձայն.

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 71-րդ և 72-րդ հոդվածների համաձայն:

Մատնանշված իրավանորմերի վերլուծության արդյունքում կարելի է միանշանակ պնդել.

1. Ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացնող ֆիզիկական անձանց կողմից ԵԱՏՄ անդամ պետությունների տարածքից ՀՀ տարածք ապրանքներ ներկրելու դեպքում անուղղակի հարկեր չեն գանձվում:

2. Ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացնող ֆիզիկական անձանց կողմից ԵԱՏՄ անդամ պետությունների տարածքից ՀՀ տարածք ապրանքներ ներկրելու դեպքում վերջիններս չունեն ներկրվող երկրի հարկային մարմիններին որևէ հաշվետվություն կամ հաշվարկ կամ այլ փաստաթուղթ ներկայացնելու պարտավորություն:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.1 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն.

Հոդված 169.1. Հաշվապահական հաշվառումը (գրանցումը) խախտումով վարելը, երբ դա կարող է առաջացնել (առաջացրել է) հարկի նվազեցում, կամ հայտարարագիրը, հաշվարկը սահմանված ժամկետում չներկայացնելը:

Բացառությամբ սույն հոդվածի երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ պարբերություններով սահմանված դեպքերի, հայտարարագիրը կամ հաշվարկը կամ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված այլ փաստաթուղթ, բացառությամբ ֆինանսական հաշվետվությունների, հարկային մարմիններ կամ օրենքով սահմանված դեպքերում տեղական ինքնակառավարման մարմիններ սահմանված ժամկետում չներկայացնելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկից մինչև քսանապատիկի չափով:

Այսինքն, 16.04.2023թ.-ին կատարած ներմուծման համար ՀՀ ՊԵԿ հարկային տեսչությանը հայտարարագիր չներկայացնելու համար ֆիզիկական անձ Վահրամ Զախարյանը չէր կարող ենթարկվել վարչական պատասխանատվության, քանի որ նա նման հայտարարագիր ներկայացնելու պարտավորություն չուներ:

Միաժամանակ, անդրադառնալով ՀՀ ՊԵԿ ՀՏՌՎՎ երրորդ անձանցից ստացված տեղեկության վերլուծության բաժնի գլխավոր հարկային տեսուչ Լիլիթ Հարությունյանի կողմից 12.01.2024թ.-ին կայացված «Ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին» թիվ 11-Ա որոշմանը, պետք է նշել, որ այն նույնպես կայացվել է առանց հաշվի առնելու «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի հոդված 72-ի 6-րդ մասի 2-րդ կետի պահանջները: Իսկ ինչ վերաբերում է ՀՀ կառավարության 2020թ-ի փետրվարի 13-ին ընդունված «ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից ՀՀ ներմուծվող ապրանքների ակնհայտ առևտրային չափաքանակներն ու ներմուծման հարկային հայտարարագիր ներկայացնելու և անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացնելու պարտավորության վերաբերյալ» թիվ 171-Ն որոշմանը, ապա այն չպետք է ընդունվեր, իսկ ընդունման պարագայում չպետք է կիրառվի քանի որ.

1. Հակասում է ավելի բարձր իրավական ուժ ունեցող «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի հոդված 71-ի 2-րդ մասի պահանջին, այն է.

2. Անդամ պետությունները փոխադարձ առևտրի մեջ հարկերը, մյուս հավաքագրումներն ու վճարները գանձում են այնպես, որ հարկումն այն անդամ պետությունում, որի տարածքում իրականացվում է մյուս անդամ պետությունների ապրանքների իրացումը, լինի ոչ պակաս բարենպաստ, քան այն հարկումը, որը կիրառվում է այդ անդամ պետության կողմից նույն հանգամանքներում իր տարածքի ծագման նույնանման ապրանքների նկատմամբ:

3. Անդամ պետությունները սահմանում են փոխադարձ առևտրի վրա ազդեցություն ունեցող հարկերի մասով օրենսդրության ներդաշնակեցումն իրականացնելու ուղղությունները, ինչպես նաև ձևերն ու կարգը, որպեսզի չխախտվեն մրցակցության պայմանները, և չխոչընդոտվի ապրանքների, աշխատանքների ու ծառայությունների ազատ տեղաշարժն ազգային մակարդակով կամ Միության մակարդակով...:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՌԴ-ում համանման կարգավորումները և սահմանափակումները բացակայում են, ուստի ՀՀ-ում նման իրավանորմերի ընդունումն ու կիրառումը խախտում է արդեն հիշատակված սկզբունքները:

Հակասում է ավելի բարձր իրավական ուժ ունեցող «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի հոդված 72-ի 6-րդ կետի 2-րդ մասի պահանջներին, այն է.

6. Անուղղակի հարկեր չեն գանձվում, երբ անդամ պետության տարածք են ներմուծվում՝ ...

2) ապրանքներ, որոնք ֆիզիկական անձանց կողմից ներմուծվում են անդամ պետության տարածք ոչ ձեռնարկատիրական գործունեության նպատակով, ...:

Նշված որոշումը կայացնող պաշտոնատար անձը որևէ կերպ չի հիմնավորել ֆիզիկական անձ Վ. Զախարյանի կողմից ներկրված ապրանքները ձեռնարկատիրական գործունեության նպատակով ներկրված լինելու հանգամանքը, ավելին՝ որևէ կերպ քննության չի առնվել այն, որ նշված ապրանքները ներկրվել են անձնական կարիքների համար:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 24-ի 1-ին մասը, որի համաձայն.

«1. Եվրասիական տնտեսական միության Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի նորմատիվ իրավական բնույթի ակտերը, «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» միջազգային պայմանագրին համապատասխան, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ենթակա են անմիջական կիրառության»:

Ուստի հիմք ընդունելով «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի հոդված 72-ի 6-րդ կետի 2-րդ մասի պահանջները ֆիզիկական անձ Վ. Զախարյանից չպետք է պահանջվեր որևէ հաշվետվություն, հայտարարություն և/կամ այլ փաստաթուղթ, առավել ևս հաշվարկվեր և գանձվեր և/կամ գանձման ենթակա համարվեր ցանկացած չափի հարկ, տուրք կամ այլ պարտադիր վճար:

Հաշվի առնելով վերը շարադրվածը և ղեկավարվելով ՀՀ օրենսդրությամբ բողոքաբերը խնդրում է

1. Վերանայել և վերացնել ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 20.09.2023թ.-ին կայացված «Վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ» թիվ 619461/12-Վ որոշումը:

2. ՀՀ ՊԵԿ ՀՏՈՎՎ երրորդ անձանցից ստացված տեղեկության վերլուծության բաժնի գլխավոր հարկային տեսուչ Լիլիթ Հարությունյանի կողմից 12.01.2024թ.-ին կայացված «Ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին» թիվ 11-Ա որոշումը:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

1. ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից կայացվել է վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ 20.09.2023թ.-ի N 619461/12-Վ որոշումը, որով Վահրամ Յուրիի Զախարյանի նկատմամբ կիրառվել է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տուգանքը՝ գումարով 10.000 դրամ:

2. ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից կայացվել է ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին 12.01.2024թ.-ի N 11-Ա որոշումը (այսուհետ նաև՝ Որոշում), որում մասնավորապես նշված է.

ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ համաձայն հարկային վարչարարության իրականացման ընթացքում հնարավոր հարկային իրավախախտում հայտնաբերելուց անմիջապես հետո հարկային մարմնի պատասխանատու պաշտոնատար անձի կողմից կազմվող թիվ 4249/2023/Ե/Ա արձանագրության՝ ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի (հասցե՝ Երևան, Ծիծեռնակաբերդի խճուղ, շ. 1/2, բն. 143, ՀԾՀ՝

....., անձնագիր՝)) չկատարված հարկային պարտավորությունը 09.08.2023թ. դրությամբ կազմել է 2.188.475 դրամ, որից հարկ 2.120.615 դրամ, տույժ՝ 67.860 դրամ:

Վերոնշյալ պարտավորության մասով Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի իրավաբանական վարչությունում, համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի, չկատարված հարկային պարտավորությունները գանձելու վերաբերյալ վարչական ակտ ընդունելու նպատակով 14.12.2023թ. հարուցված վարչական վարույթի մասին հարկ վճարողը պատշաճ կերպով ծանուցվել է, սակայն չի ներկայացել վարույթի նյութերին ծանոթանալու համար և որևէ բացատրություն չի տվել:

ՀՀ ՊԵԿ մաքսային մարմինների կողմից ստացված տեղեկությունների համաձայն ֆիզիկական անձի կողմից 16.04.2023թ. ԵԱՏՄ անդամ պետությունից ՀՀ տարածք է ներմուծվել ապրանքներ, ինչի արդյունքում գերազանցվել է ՀՀ կառավարության 2020թ. փետրվարի 13-ի «ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից ՀՀ ներմուծվող ապրանքների ակնհայտ առևտրային չափաքանակներն ու ներմուծման հարկային հայտարարագիր ներկայացնելու և անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացնելու պարտավորության վերաբերյալ» թիվ 171-Ն որոշման 1 հավելվածով սահմանված ակնհայտ առևտրային չափաքանակները: Ֆիզիկական անձը ՀՀ հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 59-րդ հոդվածի 6-րդ կետի համաձայն՝ պարտավոր է ՀՀ կառավարության 2020թ. թիվ 171-Ն որոշմամբ սահմանված չափաքանակը գերազանցող մասի համար Օրենսգրքի 77-րդ և 78-րդ հոդվածների համաձայն՝ հարկային մարմին ներկայացնել ներմուծման հարկային հայտարարագիր և վճարել արդյունքում առաջացող ներմուծման ավելացված արժեքի հարկը՝ մինչև ապրանքները ՀՀ տարածք փաստացի ներմուծելու օրն ընդգրկող ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ:

Օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ ենթակետի և 61-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ ԵՏՄ անդամ պետությունից ՀՀ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքի ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ով հարկման բազա է համարվում ներմուծվող ապրանքի ձեռքբերման արժեքը, արդյունքում Օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն ԱԱՀ-ն կհաշվարկվի 20 տոկոս դրույքաչափով:

Ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի կողմից իրականացված վերը նշված գործարքի մասով սահմանված ժամկետում հարկային մարմին չի ներկայացվել ներմուծման հարկային հայտարարագիր և չի կատարվել հարկերի վճարումը:

Արդյունքում սույն որոշմամբ գանձման ենթակա օրենքով սահմանված ժամկետում չկատարված հարկային պարտավորությունը ներմուծման ԱԱՀ-ի մասով կազմում է 2.188.475 դրամ, որից հարկ 2.120.615 դրամ, տույժ՝ 67.860 դրամ, որն առաջացել է ֆիզիկական անձի կողմից կատարած ներմուծման գործարքի արդյունքում, ինչպես նաև հարկի գումարը սահմանված ժամկետում չվճարելու հետևանքով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 401-րդ հոդվածի համաձայն հաշվարկված տույժերից:

Գանձման ենթակա չկատարված պարտավորության նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով և չափերով հաշվարկվում են տույժեր, որոնք ենթակա են կատարման մինչև սույն որոշման կատարման օրը՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով կամ օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերի հետ միասին:

Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում հարկային պարտավորության վճարման անհնարինության վերաբերյալ բավարար ապացույցներ ներկայացվելու դեպքում, եթե դրանք ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից կհամարվեն հիմնավոր, հարկային մարմինը ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված արգելադրման գործընթաց չի իրականացնի:

Վերոգրյալի հիման վրա, ղեկավարվելով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 398-րդ հոդվածի 6-րդ և 7-րդ մասերով, «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 6-րդ մասով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55, 56, 58, 88 հոդվածներով, ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանից գանձվել է 2.188.475 դրամ պարտավորության գումար, ինչպես նաև որոշման կատարման օրվա դրությամբ ՀՀ հարկային օրենսգրքով կամ օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված տույժերը:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

1. ՀՀ հարկային օրենսգրքի 441-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ հարկային մարմնի ընդունած և ուժի մեջ մտած անհատական իրավական ակտը կարող է բողոքարկվել այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից, իսկ հարկային ծառայողի գործողությունները կամ անգործությունը՝ այն կատարելու կամ ցուցաբերելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 440-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ հարկային մարմնի պաշտոնատար անձանց այն գործողությունների բողոքարկումը, որոնք կապված են վարչական պատասխանատվության կիրառման հետ, կատարվում է վարչական իրավախախտումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 288-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշման դեմ գանգատ կարող է տրվել որոշումը նույն օրենսգրքի 283-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) օրվանից հետո՝ երեսուն օրվա ընթացքում:

Քննարկվող դեպքում բողոքաբերի կողմից բաց է թողնվել ՀՀ ՊԵԿ վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ 20.09.2023թ.-ի N 619461/12-Վ որոշումը բողոքարկելու ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված ժամկետը: Մասնավորապես, նշված որոշումը կողմը ստացել է 12.12.2023թ.-ին, սակայն դիմում-բողոքը բերվել է 27.02.2024թ.-ին:

Հաշվի առնելով, որ ՀՀ ՊԵԿ վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ 20.09.2023թ.-ի N 619461/12-Վ որոշման դեմ դիմում-բողոքը բերվել է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 288-րդ հոդվածով նախատեսված ժամկետի խախտմամբ, ուստի դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը՝ այդ մասով, ենթակա է կարճման:

2. ՀՀ հարկային օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ անհատ ձեռնարկատեր և նոտար չհանդիսացող ֆիզիկական անձինք չեն համարվում ԱԱՀ վճարողներ, սակայն պարտավոր են Օրենսգրքով սահմանված կարգով, չափով և ժամկետներում հաշվարկել և պետական բյուջե վճարել հետևյալ գործառնություններից առաջացող ԱԱՀ-ի գումարները, եթե՝

1) նրանք ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետության տարածք են ներմուծում ապրանքներ, բացառությամբ սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքի, որոնց ներմուծումը, «Մաքսային կարգավորման մասին» օրենքի համաձայն, համարվում է ձեռնարկատիրական գործունեության նպատակով իրականացվող ներմուծում:

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 174-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն՝ անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց կողմից ապրանքների ներմուծումը դիտարկվում է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության նպատակով իրականացվող ներմուծում, եթե ֆիզիկական անձանց կողմից կամ նրանց հասցեով Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների չափաքանակները (այդ թվում՝ ըստ Միության անդամ հանդիսացող կամ չհանդիսացող երկրների) գերազանցում են Կառավարության սահմանած՝ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող ապրանքների ակնհայտ առևտրային չափաքանակները:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետության տարածք ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքների ներմուծման դեպքում (այդ թվում՝ Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված դեպքերում) հարկ վճարողը պարտավոր է մինչև ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծելու (Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու) օրն ընդգրկող ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ հարկային մարմին ներկայացնել միայն հետևյալ փաստաթղթերը.

1) ներմուծողի լրացրած՝ ներմուծման հարկային հայտարարագիրը.

2) ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման (կամ անուղղակի հարկերից ազատման, անուղղակի հարկերն այլ կարգով վճարելու) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով կամ ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման (կամ անուղղակի հարկերից ազատման, անուղղակի հարկերն այլ կարգով վճարելու) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (թվային) ստորագրությամբ:

Քննարկվող դեպքում ՀՀ ՊԵԿ մաքսային մարմինների կողմից ստացված տեղեկությունների համաձայն բողոքաբերի կողմից 16.04.2023թ. ԵԱՏՄ անդամ պետությունից ՀՀ տարածք է ներմուծվել ապրանքներ, ինչի արդյունքում գերազանցվել է ՀՀ կառավարության 2020թ. փետրվարի 13-ի «ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից ՀՀ ներմուծվող ապրանքների ակնհայտ առևտրային չափաքանակներն ու ներմուծման հարկային հայտարարագիր ներկայացնելու և անուղղակի հարկերի վճարումն իրականացնելու պարտավորության վերաբերյալ» թիվ 171-Ն որոշման 1 հավելվածով սահմանված ակնհայտ առևտրային չափաքանակները: Հետևապես, ղեկավարվելով վերը նշված իրավանորմերի պահանջներով բողոքաբերը պարտավոր էր ՀՀ կառավարության 2020թ. թիվ 171-Ն որոշմամբ սահմանված չափաքանակը գերազանցող մասի համար հարկային մարմին սահմանված կարգով ներկայացնել ներմուծման հարկային հայտարարագիր և վճարել ներմուծման ավելացված արժեքի հարկը: Սակայն ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանը վերը նշված գործարքի մասով սահմանված ժամկետում հարկային մարմին չի ներկայացրել ներմուծման հարկային հայտարարագիր և չի կատարել հարկի վճարումը:

Ելնելով վերը նշված իրավանորմերի դրույթներից, հիմք ընդունելով սույն որոշման 2-րդ կետում բերված և գործում առկա փաստական տվյալները Հանձնաժողովը գտնում է, որ ՀՀ ՊԵԿ ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին 12.01.2024թ.-ի N 11-Ա որոշման դեմ բերված դիմում-բողոքը ենթակա է մերժման:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

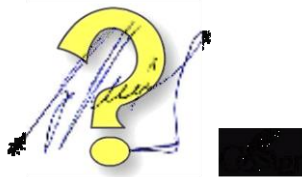
1. ՀՀ ՊԵԿ վարչական վարույթը վերսկսելու և վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ 20.09.2023թ.-ի N 619461/12-Վ որոշման դեմ ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի դիմում-բողոքի քննարկման վարույթը կարճել:

2. ՀՀ ՊԵԿ ֆիզիկական անձի կողմից չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու մասին 12.01.2024թ.-ի N 11-Ա որոշման դեմ ֆիզիկական անձ Վահրամ Յուրիի Զախարյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

ԿԱՐԵՆ ԹԱՄԱԶՅԱՆ